

SOKOLSKÝ VĚSTNÍK

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA "SOKOL" V SYDNEY

Číslo: 10.

Ročník IV.

Říjen 1960.

MLADEŽI O 28. ŘÍJNU.

Každý rok slavíme 28. říjen, ale kolik z našich mladých lidí ví co pro nás dospělé ten den znamená nebo znamenal, jak jsme k němu přišli a proč právě 28. říjen a ne jiný den. Tito mladí lidé, dorost a starší žactvo, se stanou během několika let plnoprávními členy naší jednoty. Neprožívali každoroční oslavy v republice, které se v tak krátké době staly tradiční, protože opouštěli Československo jako malé děti nebo dokonce se narodily již za hranicemi vlasti svých rodičů. Pro ty je určen náš článek a prosíme rodiče, aby jej svým dětem přečetli.

Co to je 28. říjen? Je to den kdy každý Čech oslavuje a vzpomíná na vznik ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY. Dne 28. října 1918 byla Čechům a Slovákům prohlášena svoboda. Tehdy skončila vláda rakouského císaře v českých zemích a počínala svoboda za vedení moudrého presidenta T.G. Masaryka.

Za vlády rakouských císařů byli Češi nuceni mluvit německy a byli pronásledováni proto, že zakládali české noviny, že psali české knihy, že posílali své děti do škol i proto, že mluvili česky. Tato zlá doba nesvobody nebo jak říkáme poroba trvala téměř 300 let. Jak by se tedy Češi neradovali, když jim teď nikdo z Vídně neporoučel, nikdo je nezavíral do žalářů, nikdo je neponižoval, ale byli celým světem uznáni jako svobodní lidé, kteří si dovedou vládnout sami. Jak se to stalo? To trvalo dlouho, velice dlouho. Zprvu to byla práce a strádání českých maminek a tatínků, kteří trpěli často ve vězení, protože doma mluvili česky, četli ve starých českých knihách - kronikách a protože posílali děti do škol. Pak to byla práce a láska českých učitelů, kteří poučovali mládež o slavné české minulosti a učili mládež lásce k hudbě. Byla to odvaha a práce českých vědců, spisovatelů, novinářů, malířů, skladatelů a hudebníků, kteří se nebáli ukázat lidem všechnu krásu, které v Čechách bylo tolik a nikdo o ní neměl vědět. Těmto lidem říkáme čeští buditelé, protože oni probouzelí lid k plnému českému životu.

Když vypukla první světová válka, byla vzdělanost a neohroženost a nebezpečná práce českých vedoucích pracovníků a hrdinství každého vojáka, co přesvědčilo ostatní svět, že Češi a Slováci chtějí a mohou mít samostatný stát. První světová válka trvala čtyři roky. Češi museli jít bojovat s Rakouskem proti ostatnímu světu. Museli ale nechtěli, proto přebíhali na stranu těch, kteří bojovali proti Rakousku. Tam za hranicemi, pod vedením T.G. Masaryka se spojili v nové vojsko, kterému se říká legie a vojákům se říká legionáři. Ti pak šli, když je už nikdo nenutil, bojovat za svobodu své země. Bylo to tedy

utrpení, práce, láska k české řeči, neohroženost, hrdinství a jednota všech českých lidí po dobu mnoha a mnoha let, jež Čechům pomohly splnit jejich sen: mít svobodu.

A tek od toho památného dne, 28. října 1918 vzpomínáme každý rok my všichni, staří i mladí, na tu velkou radost svobodných a schopných lidí, kteří se nebáli překážek a dokončili slavně velké dílo.

Kamila Mojžišová.

-oooOooo-

Josef Čapek:

M Í S T O D O P I S U .

Tak chtělo by se vypovědět čeho duše plná,
slova, však slova jsou tak nevýmluvná,
tak prázdně vyznívají, planě,
jak říci našim, s jakou láskou vzpomínám si na ně,
na domovinu zuboženou, plačící,
v stříbrných oblacích, ve květné hvězdici
a v letu ptáků vepsána je moje touha - -
vy květy, daleko je k našim, cesta dlouhá,
o ptáci, větře, obzore dálný, modravý,
mou lásku vyříd jim, mé pozdravy.

Plameny vidím, rudou záři, dým
rány a hřmění, děs, s rachotem strašlivým
země se propadá, v pekelném víru
šlehají blesky, nebesa dští síru,
v prach sráží vrahy, pána i jeho slouhu -
ty dýme, ohni, vyříd jim mou touhu,
mou lásku tam těm našim, v hromu hřmění
jim pověz lásku mou, mé pozdravení.

-oooOooo-

Antonín Hřebík:

MARIE PROVAZNÍKOVÁ - 70 LET.

V pondělí dne 24. října 1960 dožívá se bývalá dlouholetá náčelnice Československé Obce Sokolské sestra Marie Provazníková svých sedmdesátí let. Hned na počátku chtěl bych zdůraznit, že to byl život, který byl naplněn vytrvalou prací pro rozkvet tělesných a duševních sil jejího milovaného národa.

Od svého mládí věnovala se sestra Provazníková pilné sokolské práci a výchově. Na svůj úkol se připravila, jako málo kdo jiný. Připravovala se nejen doma v Sokole, ale i v zahraničí, zvláště v Dánsku, kde studovala tamní tělocvičné metody.

Vystudovala na gymnasiu Minervě a na filosofické fakultě Karlovy university v Praze a stala se profesorkou na dívčím reálném gymnasiu v Praze na Smíchově. Již v roce 1920 byla jmenována asistentkou a v roce 1924 profesorkou tělocviku na universitním kursu pro vzdělání středoškolských učitelů tělocviku. Od roku 1927 byla členkou zkušební

komise pro učitele tělocviku na středních školách. Později pak byla jmenována také členkou poradního sboru při ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

Svou úspěšnou sokolskou cestu začala v roce 1916 jako náčelnice Sokola v Karlíně - a později jako náčelnice Sokola Praha VII. Již v roce 1919 stala se členkou předsednictva cvičitelského sboru žen Československé Obce Sokolské a v roce 1925 členkou předsednictva Sokolské Obce. V roce 1931 stanula na místě nejvýznamnějším. Byla zvolena náčelnicí Československé Obce Sokolské, v kteréžto funkci se stala známou nejen po celém Československu, ale i daleko za hranicemi.

Ve stručné vzpomínce je těžko vylicit všechnu neunavnou sokolskou práci sestry Provazníkové za dlouhých 50 let. Byly to nesčetné sokolské školy a kursy, které vedla, usilovala o soustavné prohlubování sokolské tělesné výchovy, o rozšiřování sportu v Sokole a o zavedení sokolského táboření, napsala sta a sta odborných článků a řadu odborných knih o tělesné výchově, úspěšně vedla několik všesokolských sletů a řadu zájezdů, řídila nesčetné sokolské závody - a tak kdysi právem jeden z vynikajících sokolských pracovníků ve schůzi výboru Československé Obce Sokolské prohlásil: "Čím byl pro sokolské muže Dr. Jindra Vaníček, tím je pro sokolské ženy sestra Marie Provazníková!"

Je jen přirozené, že vynikající znalosti a schopnosti sestry Provazníkové na poli tělesné výchovy upoutaly pozornost i mezinárodního tělocvičného světa a že sestra Provazníková byla v době před druhou světovou válkou zvolena na významné místo předsedkyně ženské komise Mezinárodní tělocvičné federace. V této funkci vedla několik mezinárodních závodů.

Když po komunistickém puči v roce 1948 byla sokolská práce doma znemožněna, sestra Marie Provazníková, která v srpnu toho roku vedla sokolské ženy na Olympijské hry do Londýna, se již z Anglie domů nevrátila. Rozhodla se zůstat v exilu, aby ve svobodném světě mohla pokračovat v práci, která byla náplní celého jejího života - v práci pro rozkvět Tyršova a Fügnerova sokolství.

Po dobu téměř čtyřiceti let měl jsem možnost se sestrou Provazníkovou úzce spolupracovat a mohl jsem tedy po celou tuto dlouhou dobu sledovat z blízka její pilnou a vytrvalou práci. Zvláště v zahraničí jsem však poznal její neunavnou píli a vytrvalost, obětavost a lásku k věci sokolské.

Nikdy nezapomenu radostného srpnového dne v roce 1948, kdy jsem dostal do Belgie, kde jsem již tehdy dlel v exilu, od sestry Provazníkové dopis, psaný v bytě starosty Londýnského Sokola bratra Ing. Josefa Danka, ve kterém mi sestra náčelnice radostně oznamovala, že se rozhodla zůstat v zahraničí. Již tehdy byla plna plánů na naše společné organizování sokolské práce za hranicemi naší vlasti.

Když jsme se pak 27. října 1948 - v předvečer 30. výročí vzniku československé samostatnosti - sešli poprvé v Londýně a za několik měsíců poté v hlavním městě Spojených států - ve Washingtoně, D.C., to jsme již ze svých vzájemných dopisů měli úplně jasno, jak budeme pokračovat v sokolské práci ve svobodném světě.

Od té doby uplynulo již 12 let. A všechna tato léta byla dobou naší upřímné a úzké spolupráce. Sestra Provazníková se zúčastňovala nejen všech prací organizačních, ale snažila se též pomáhat potřebným bratrům a sestrám - exulantům. Založila za tím účelem v New Yorku Sokolský pomocný výbor, který vykonal mnoho záslužné práce. Po několik

roku je redaktorkou časopisu "Československý Sokol v zahraničí", který letos vychází již desátý rok. Tříkrát již zajela ze Spojených států do Evropy, aby tam pomáhala při organisování letních táborů Evropské oblasti zahraničního Sokolstva a v činnosti jeho žup a jednot.

A stále je naplněna tolika plány do budoucna, že možno právem říci, že její sokolská práce je bez konce!

V této pilné práci, při pevném zdraví a svěžesti, dožívá se sestra Marie Provazníková svého významného životního jubilea. Jménem všeho čs. Sokolstva ve svobodném světě - jménem všech věrných bratrů a sester doma - přejeme ji k tomuto významnému mezníku jejího krásného a bohatého života ještě mnoho let pevného zdraví, mnoho dalších úspěchů v její neúnavné sokolské práci a hlavně - radostné shledání se sokolskými bratry a sestrami z celého světa při novém sletu svobodného čs. Sokolstva - ve znovu svobodném Československu!

-oooOooo-

IV. SOKOLSKÉ ŠIBŘINKY.

Letošní šibřinky opět skončily úspěšně - a výbor jednoty si odychl. Příspěvky a dary neuhradí vydání jednoty za cvičební sál a náklad za Věstník. A tak finanční stav naší jednoty závisí na šibřinkách.

Šibřinky navštívilo přes tři sta hostů. Nálada byla dobrá a každý se pobavil. Výzdobu sálu provedl bratr Z. Kartouz za vydatné pomoci br. Čtvrtečky.

Letos bylo málo masek - jen dvacet (loni téměř sedmdesát). Komisař - sestra Gilečáková, pí. Sádliková, br. Berger, pan Stone, br. Prápek a pan Vomočil (host z New Quinea), vybrali pět nejlepších masek, které obdržely hodnotné ceny. První cenu získala maska "myšky", druhou skupina kominíků, třetí Indka, čtvrtou Ind a pátou cenu získali Indiáni.

Výbor jednoty děkuje všem kteří nám věnovali ceny do tomboly, kuchařce, sestrám, které udělaly chlebičky pro buffet a všem, kteří pomohli při výzdobě sálu, či jinak se přičinili o zdar šibřinek.

-oooOooo-

M. Z.

DĚTSKÉ ŠIBŘINKY.

V sobotu dne 17. 9. tohoto roku pořádala naše jednota šibřinky pro české děti v Community Centre na Broadwayi. Sešlo se přes 50 dětí, skoro všechny byly v maskách. Děti dostaly drobné dárky a občerstvení. Žačka Klouzalová zatancovala "námořníčka". Byly promítnuty dva loutkové filmy Jiřího Trnky: Ferda Mravenec a barevný Princ Bajaja. Bratr Šamánek věnoval žactvu exklusivní tříkolku. Ve cvičení žactvo dostávalo slosovací lístky. Na šibřinkách bylo učiněno vylosování. Tříkolku vyhrála Barbora Chobocká. Bratr Šamánek dodá tříkolku zájemcům za velkoobchodní cenu. Volejte YX 5069.

Mnoho dětí mělo krásné masky, mě se nejvíce líbila Andulka Maříková, její kašpárek byl takový, jak jsem si kašpárka vždycky představoval. Během dětských šibřinek si velmi úspěšně vedly sestry Haramulová a Křepelová v kuchyni. Přítomným maminkám a tatínkům rozprodaly nejen všechny dorty, ale i zavináče, které zbyly ze šibřinek pro dospělé.

Truba dětské šibřinky byly tři hodiny neustálého hluku, křiku, rámu-
su a pískání. Dospělé bolela hlava, ale děti si skutečně zařádily a
dovíáme, že napřesrok se jich sejde ještě více.

M. Zachar.

-oooOooo-

S P O R T .

Stolní tenis.

Bratr Fojtášek se ujal vedení table-tennisového odboru. Každé
cvičení od 7.45 hod. hraje se turnaj systémem "každý s každým". Po
jeho skončení se bude hrát turnaj čtyřher.

M. Zachar.

Basketball.

Dne 13.9. Sokol - K.G.P. 30 : 31 (12:20). Sokol proti vedou-
címu družstvu soutěže zakusil prvně letos dobrou košíkovou. Ve druhém
poločase Sokol vyrovnal osmibodový náskok soupeře a čtyři minuty před
koncem utkání se ujal vedení. K.G.P. nastoupili k zápasu jen s pěti
hráči. Tři minuty před koncem byl vyloučen pro pět osobních faulů
jejich nejlepší hráč a zápas byl prakticky vyhraný. V dalších vteři-
nách hry byl nešťastnou náhodou zraněn další hráč soupeře (tržná rána
nad okem). Sotva byla hra po ošetření zraněného zahájena, třetí hráč
odstoupil s vymknutým kotníkem. Družstvu Sokola připadlo nesportovní
hrát v plné síle proti dvěma hráčům a nechali soupeře zápas vyhrát.

Dne 20.9. Sokol - St. George Dragons 39 : 29 (11:21). V prvním
poločase měl Sokol mírnou převahu, ale útok zklamal střelce. V 7 mi-
nutě byl stav 1 : 12 !! Ve druhém poločase hráči "našli mušku" a o
vítězství Sokola nebylo pochyby. Družstvo hraje kombinačně dobře, ale
jelikož vůbec netremuje, střelba je přímo katastrofální. Koše: Zachar
17, Jonák 10, Valenta 6, Jimmy 6.

M. Zachar

Plácáný král Versus odbíjená.

Odbíjená, stejně jako košíková, jsou umělé sporty. Oba byly do-
slova vynalezeny americkými trenery a měly sloužit jako část tréninku
pro sportovce. Košíková, hlavně pro svoji rychlost se záhy stala ob-
líbeným sportem ve školách a dnes v USA sleduje více diváků košíko-
vou, než kterýkoliv jiný sport. Odbíjená v USA byla výlučně sportem
doplnkovým a sálovým. Do ČSR ji přivezli instruktoři YMCY.

Sokol odbíjenou převzal do své tělocvičné soustavy a začal ji
hrát na letních cvičištích. Jelikož odbíjená vyžadovala malé hřiště,
8 m x 16 m minimum, a prakticky mimo míče a síť žádné rekvisity, brzy
se hrála odbíjená po celé republice. Sokolská družstva hrála vždy ve-
doucí roli na mistrovství ČSR. Sokol Kroměříž a Plzeň V. vyhrály mno-
hokrát tento titul. V posledních předválečných letech Sokol Vysočany,
Sokol Vinohrady a Sokol Pardubice patřily k nejlepším mužstvům v ČSR.

Odbíjená se hrála všude. U řek, na letních cvičištích, na osa-
dách, na plovárnách a na venkově "za humny". Základ a krása této hry
spočívá ve spolupráci celého družstva, t.j. v přihrávce nahrávce, kte-
rý obdržенý míč nahraje smečáři, který se snaží smečí získat bod.

Druhá strana smeč blokuje nebo vybírá. Čili orthodoxní, staročeské - Ráz, Dva, Tři! Vlivem plovárenského volleyballu a silných individualistů, které najdeme v každém družstvu, byl do této hry zaveden nový prvek, hurá s míčem přes síť. Je to obdoba hurá stylu v kopané (dodnes praktizovaný mnohými kluby v Sydney). Toto pojetí hry je sice osobité, někdy i účelné, ale z odbíjené to dělá "plácaného krále".

Hraje-li se odbíjená důsledně systemem ráz, dva, tři, všichni si zahrají a hra dostane vzruch a zajímavost. Plácá-li se míč bez ladu a skladu, z odbíjené - sportu, se stává společenská hra "plácaný král", hodná žluté plovárny v Bráníku.

Ve cvičení jsem se snažil zavést odbíjenou. Prozatím většina dává přednost plácanému králi. A jak zní staré české pořekadlo: Proti gustu žádný dišputát.

M. Zachar.

ZE SOKOLA SYDNEY.

+ **OSIAVA 28. ŘÍJNA.** Upozornujeme celou československou veřejnost v Sydney, že v sobotu dne 29. října t. r. o 8 hod. večerní pořádá Tělocvičná jednota Sokol Sydney spolu s československým Národním Sdružením v Sydney **VZPOMÍNKOVÝ VEČER NA**

28. ŘÍJEN

v sále Community Centre, Mountain St., Broadway. Program bude vydáván před oslavou. Věříme, že se dostaví všichni naši členové a oslaví společně s československou krajskou veřejností náš největší národní svátek.

+ V pondělí dne 8. listopadu od 8 hod. večerní budou promítnuty v naší tělocvičně ve Fort St. filmy pro děti i dospělé. Použijte této příležitosti a přďte se podívat.

+ **MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA.** V sobotu dne 10. prosince t. r. pořádá naše jednota **MIKULÁŠSKOU BESÍDKU** spojenou s **MIKULÁŠSKOU NADÍLKOU.** Bližší informace v příštím čísle Věstníku!!!!

Tato mikulášská nadílka bude se pořádat jako loni v Community Centre na Broadwayi a to dne 10. 12. t. r. Sledujte náš VESTNÍK.

+ MIKULÁŠSKÁ TANEČNÍ ZÁBAVA.

Jako každého roku tak i tento rok bude se pořádat Mikulášská taneční zábava, která se bude odbývat dne 3. 12. 60 v Maccabean Hall. Upozornujeme vás včas abyste si mohli připravit dárky!!!

+ **BLAHOPŘEJNÝ** dopis napsaný br. Vávrou náčelníci Čsl. Sokolstva v zahraničí ses. Provazníkové:

Vážená sestro, v hluboké úctě se skláním před Vaší životní prací, kterou Jste věnovala sokolské myšlence a které bude vzpomenuť při oslavě Vašeho vzácného životního jubilea.

Je mně velmi líto, že se nemohu zúčastnit této významné chvíle a poděkovat Vám osobně za vše co Jste pro Sokolstvo učinila a co konáte s opravdovou láskou a obětavostí do dnešního dne.

Jménem všech Sokolů v Australii Vás ujišťuji, že Vás všichni máme rádi a přejeme Vám z upřímného srdce, aby Vám Bůh dal potřebnou sílu a zdraví, aby Jste v této práci mohla pokračovat a dočkala se té slavné chvíle, kdy opět budete stát na velitelském můstku na Strahovských pláních, odkud zaroseným zrakem budete pozorovat desetitisíce věrných sokolských sester a bratrů, kteří se stejnými pocity jako my dnes, Vám přijdou poděkovat za vše co Jste učinila pro svobodu naší drahé vlasti.

Bratrsky Vás zdraví Váš

Vojtěch Vávra.

+ **UPOZORNĚNÍ** pro členy výboru. Příští výborová schůze bude se konat ve čtvrtek dne 10. listopadu v 7.30 hod. večer v místnosti Clubu 22, King's Cross. Účast všech členů nutná.

Adresa: Vzdělavatel: M. Zdeněk Gruner, 2 Cary St. Marrickville, Tel. LL 6254.